

سوالات درس نهم - فارسی یازدهم - آغازگری تنها

قلمرو زبانی:

۱. هم آوای کلمه « غریب » را بنویسید. ۰/۲۵
۲. در جمله مقابل صفت مبهم را بیابید. ۰/۲۵
دیگر روز امیر نامه ها فرمود به غزنین
۳. واژه « علامه » را یک بار به عنوان شاخص و بار دیگر به عنوان هسته گروه اسمی در جمله به کار ببرید. ۰/۵
۴. نقش گروه های اسمی مشخص شده را بنویسید. ۰/۵
تبریز، این شهر کهن ، مرکز رماندهی خط مقدم دفاع در برابر دست درازی های همسایه شمالی ایران یعنی روسیه بود.
۵. در جمله های زیر وابسته های پیشین را یافته و نوع آن را بنویسید. ۰/۷۵
یک قرن بیشتر است که اختلافات و جنگ های داخلی مثل کاردی بر پهلوی این کشور نشسته است.
شاهزاده نوجوان ، میرزا عیسی را مرشد و پدر معنوی خود می دانست.
۶. در متن زیر ترکیب های اضافی را مشخص کنید. ۰/۷۵

بانک سوالات فارسی ۲ پایه یازدهم - گروه زبان و ادبیات فارسی استان آذربایجان شرقی ۱۳۹۶-۱۳۹۷

بزرگان طوایف و فرماندهان سپاه برای کسب تاج، کشور را میدان کشتار کرده اند. اما در این فاصله، اروپا قدم های بزرگی برای پیشرفت برداشته است.

۷. املای چهار کلمه با توجه به معنای آن نادرست است، آن ها را یافته و شکل صحیحشان را بنویسید. ۱

اذن : اجازه التحاب : برافروختگی اهتراض : افراشته تسخیر : تصرف کردن نهیب : فریاد
سفیر : آواز توازن : تعادل اعطا : بخشش معبد : پرستشگاه مؤد : هنگام

۸. معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. ۱

الف) فتحعلی شاه، فرزند دوم خود را راهی دارالسلطنه تبریز کرده بود.

ب) در جبهه بیرون، شجاعت کارسازتر است و در این یک، درایت.

پ) فرزند خصال خویشان باش.

ت) هرگز بار خفت و خوفی به دوش نکشیدید.

قلمرو ادبی:

۱. درس «آغازگری تنها» اثر کیست؟ ۰/۲۵

۲. با توجه به متن زیر، درس «آغازگری تنها» از نظر نوع ادبی چگونه است؟ ۰/۲۵

مردم با سنگ پاره، چوب دستی و ابزار دهقانی، در برابر متجاوزان ایستادند و سینه ها را سپر گلوله های آتشین ساختند. جوادخا همراه برادران و فرزندان، چندین بار، خود را بیرون از حصار به صف آتش زد و حماسه ها آفرید.

۳. جمله زیر را از نظر آرایه استعاره و کنایه بررسی کنید. ۰/۵

بوی پیشرفت اروپا به مشامشان نرسیده بود

۴. در جمله زیر «مشبه» و «ادات تشبیه» را بیابید. ۰/۵

موج های سنگین و افسارگسیخته ارس، سدوار در برابر سپاه ایستاده بود.

۵. درستی و نادرستی توضیحات مقابل هر یک از عبارات های زیر را مشخص کنید. ۰/۷۵

الف) دشمن با بار خفتی بر دوش وامانده ماندن و رفتن شده بود. (بار خفت: تشبیه - کنایه از مردد ماندن دشمن)

ب) کسی شکفتن صبحی چنین را باور نداشت. شهر اینک بستر فوران خشم و آرز دشمن شده بود. (یک استعاره وجود دارد.)

پ) او در چشم های درشت و سیاه عباس میرزا، یک جهان، معنی و کشش می دید. (اغراق و تشبیه وجود دارد.)

۶. نوع اضافه های زیر را مشخص کنید. (استعاره - تشبیه) ۰/۷۵

بوی پیشرفت: بار خفت : شکفتن صبح:

۷. از متن زیر برای هر یک از آرایه های خواسته شده نمونه ای یافته و در جدول بنویسید. ۱

صبح حرکت فرار کنید. آفتاب داشت تیغ می کشید. چهره هایی که از خبر حمله روسیه درهم رفته بود، با تماشای شکوه سپاه، شکفته می شد.

عباس میرزا پیشاپیش سپاه، سوار بر اسبی کوه پیکر و چابک همچون معبدی که بر فراز تپه ای جلوه گری کند، دل از ناظران می برد.

بانک سوالات فارسی ۲ پایه یازدهم - گروه زبان و ادبیات فارسی استان آذربایجان شرقی ۱۳۹۶-۱۳۹۷

آرایه ادبی	نمونه
تشبیه	
کنایه	
استعاره	
مجاز	

۸. در عبارت زیر بهره گیری از کدام آرایه های ادبی بر زیبایی سخن افزوده است؟ ۱

دربار از درون در تب و تاب بود. گنجه با واپسین رمق هایش، زیر سقفی از دود و غبار نفس می کشید.

قلمرو فکری:

۱. عباس میرزا چه کسی را مرشد و پدر معنوی خود می دانست؟ ۰/۲۵

۲. نویسنده لازمه حضور و مبارزه در دو جبهه افکار پوسیده و جنگ رودررو می داند؟ ۰/۲۵

۳. چه عواملی در اندیشه پویای عباس میرزا گسست بزرگی به جا گذاشته بود؟ ۰/۵

۴. هر یک از توضیحات ستون راست، مرتبط با کدام واژه ستون چپ است؟ ۰/۵

درایت	آنچه که در جبهه و جنگ رویاروی کارسازتر است است.
عدالت	آنچه که در جبهه و جنگ با افکار پوسیده کارسازتر است است
شجاعت	

۵. مفهوم کنایه جمله های زیر را بنویسید. ۰/۷۵

الف) بوی پیشرفت اروپا به مشامشان نرسیده بود.

ب) مراسم آن سال تنها لعابی از تشریفات به رو داشت.

پ) فکر حمله روس، بختک وار روی دربار چنبره زده بود.

۶. با توجه به عبارت زیر پاسخ دهید. ۰/۷۵

در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر، رزم پسر!

الف) مقصود از پدر و پسر کیست؟ ب) کدام ویژگی های پدر و پسر مطرح شده است؟

۷. اقدامات اروپا برای پیشرفت همزمان با اختلافات و جنگ های داخلی ایران چه بود؟ ۱

۸. متن زیر را بخوانید و درستی و نادرستی گزینه های زیر را مشخص کنید. ۱

مردمی که به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند، از پنجره های باز و نورگیر گریزان هستند. اگر جنگ چیزهای ارزشمند زیادی از ما گرفت، در مقابل، درهائی را به روی ما گشود. صدای مهیب توپ ها و گلوله های دشمن، ما را از خواب قرن ها بیدار کرد.

(الف) جنگ به اندیشهٔ ما پویایی بخشید.

(ب) مقصود از «خانه های تاریک و بی دریچه» عمارت های قدیمی دورهٔ قاجار است.

(پ) شکست مردم باعث اسارت در دام جهالت گردید.

(ت) مقصود از « پنجره های باز و نورگیر » افکار نو و و تجدد و ارتباط با دنیای جدید است.

سوالات چهارگزینه ای درس نهم - فارسی یازدهم - آغازگری تنها

قلمرو زبانی:

۱. در کدام گزینه دو وابستهٔ پیشین به کار رفته است؟

(الف) تبریز، این شهر کهن، مرکز فرماندهی خط مقدم دفاع در برابر دست درازی های همسایهٔ شمالی ایران یعنی روسیه بود.

(ب) یک قرن بیشتر است که اختلافات و جنگ های داخلی مثل کاردی بر پهلوی این کشور نشسته است.

(پ) آن ها، کشتی ها و جهانگردهایشان را به دورترین نقاط جهان فرستادند.

(ت) سرسپردگی و خودفروختگی چند تن از دشمنان خانگی سبب شد دروازهٔ بخش های وسیع تری از قفقاز به روی دشمن باز شود.

۲. ر همهٔ گزینه ها غلط املایی یا رسم الخطی وجود دارد به جز.....

(الف) بزرگان طوایف - لشکر مجهز - نهیب و صفیر گلوله ها

(ب) رقابت شاهزاده گان - نفوذ به حसार - پهنهٔ شهر

(پ) دل ناظران - شیپورها و تیل ها - نگاه دحشت بار

(ت) سرسپردگی و خودفروخته گی - موعد پیش بینی شده - افسار گسیخته

۳. در کدام گزینه شاخص وجود ندارد؟

(الف) میرزا عیسی قائم مقام وزیر اندیشمند و نیک خواه ولیعهد بود.

(ب) فتحعلی شاه، به سفارش آغا محمد خان، عباس میرزا را با اعطای نشان ولایتعهدی، راهی دارالسلطنهٔ تبریز کرده بود.

(پ) با کشته شدن آغا محمد خان، فتحعلی شاه بر تخت نشست.

(ت) رقابت شاهزادگان در تقدیم هدایا و تلاششان برای بازکردن جای بیشتر در دل پدر، جلوه هایی از این بساط نوزوی بود.

۴. در کدام گزینه معنی تمام واژه ها درست ذکر شده است؟

(الف) اجنبی: خارجی - التهاب: آتش - اعطا: اطاعت کردن - خصال: خوی ها

(ب) جنون: شیفتگی - بختک وار: کابوس وار - تسخیر: تعصب - کورسو: کم بینا

(پ) درایت: تدبیر - اهتزاز: افراشته - صفیر: آواز - نهیب: هراس

(ت) مقرر: قرارگاه - اذن: اجازه - موعد: وعده - توازن: تعادل

۵. کدام گزینه در تعریف « شاخص » نادرست است؟

(الف) همواره در نقش هستهٔ گروه اسمی به کار می رود.

(ب) لقب و عنوان است که در کنار اسم قرار می گیرد.

(پ) غالباً پیش از هسته می آید.

(ت) شاخص ها می توانند در جای دیگر مضاف الیه قرار بگیرند.

قلمرو ادبی:

۱. آرایهٔ مشترک جمله های زیر کدام است؟

(الف) شهر بستر فوران خشم و آز دشمن شده بود.

(ب) موج های افسارگسیختهٔ ارس، سدوار در برابر سپاه ایستاده بودند.

(پ) کسی شکفتن صبحی چنین را باور نداشت.

(ت) عقربه های ساعت تنبل شده بودند شاید هم مرده.

(الف) تشبیه (ب) استعاره (پ) کنایه (ت) ایهام

۲. در کدام گزینه مجاز به کار نرفته است؟

(الف) اروپا قدم های بزرگی برای پیشرفت برداشته است.

(ب) بزرگان طوایف برای کسب تاج پادشاهی به جان هم افتاده بودند.

(پ) دربار از درون در تب و تاب و التهاب بود.

(ت) شهر بستر فوران خشم و آز دشمن شده بود.

۳. آرایه های نوشته شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

(الف) مراسم آن سال تنها لعابی از تشریفات به رو داشت. (مجاز - تشبیه)

(ب) عباس میرزا سوار بر اسبی کوه پیکر و چابک دل از ناظران می برد. (کنایه - تشبیه)

(پ) دشمن با بار خفتی بر دوش، واماندهٔ ماندن و رفتن شده بود. (تضاد - تشبیه)

(ت) روسیه چشم طمع بر آذربایجان دوخته بود. (مجاز - کنایه)

۴. آرایه های « مجاز - تشخیص - تشبیه - تضاد » به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(الف) موج های سنگین ارس، سدوار در برابر سپاه ایستاده بود.

(ب) گنجه با واپسین رمق هایش نفس می کشید.

(پ) این جنگ، جنگ بین دو زمان متفاوت بود؛ جنگ تازگی و فرسودگی.

(ت) اتحاد حاکم گرجستان با روسیه، نشان از به هم خوردن توازن قوای دو کشور همسایه و چیرگی کشور رقیب بود.

(الف) د - ب - الف - پ (ب) ب - پ - الف - د (پ) د - ب - پ - الف (ت) ب - الف - د - پ

۵. در کدام گزینه کنایه وجود ندارد؟

(الف) با کشته شدن آغامحمدخان، فتحعلی شاه بر تخت نشست.

(ب) صبح حرکت فرار رسید. آفتاب داشت تیغ می کشید.

(پ) دشمن با بار خفتی بر دوش، واماندهٔ ماندن و رفتن شده بود.

(ت) نوبی و جوانی هر چند آلوده به پستی ها و زبونی ها باشد غالباً پیروز میدان است.

قلمرو فکری:

۱. مفهوم کدام عبارت در مقابل آن نادرست است؟

(الف) مردمی که به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند از پنجره های باز و نورگیر گریزان هستند. (داشتن افکار پوسیده و قدیمی و

گریز از افکار نو)

(ب) اگر جنگ چیزهای ارزشمندی را از ما گرفت، در مقابل، درهایی را به روی ما گشود و ما را از خواب قرن ها بیدار کرد. (جنگ موجب آگاهی

و پویایی اندیشهٔ ما شد.)

بانک سوالات فارسی ۲ پایه یازدهم - گروه زبان و ادبیات فارسی استان آذربایجان شرقی ۱۳۹۶-۱۳۹۷

پ) در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر، رزم پسر. (فتحعلی شاه مشغول بزم و خوش گذرانی بود و عباس میرزا گرفتار جنگ)

ت) شهر عرصهٔ روز محشر را به خاطر می آورد. گنجه با واپسین رمق هایش زیر سقفی از دود و غبار نفس می کشید. (اوضاع گنجه یادآور کربلا و عاشورا بود.)

۲. کدام گزینه با جملهٔ « دلآوری ها و جان فشانی های سربازان فداکار تا به آن جا بود که دشمن را هم به تحسین و اعجاب واداشت.» ارتباط معنایی دارد؟

الف) شبی آمد که می باید فدا کرد به راه مملکت، فرزند و زن را

ب) به پیش دشمنان استاد و جنگید رهند از بند اهریمن وطن را

پ) به فرزندان و یاران گفت چنگیز که گر فرزند باید، باید این سان

ت) چو آتش در سپاه دشمن افتاد ز آتش هم کمی سوزنده تر شد

۳. در جملهٔ « در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر، رزم پسر.» به ترتیب مقصود از پدر و پسر کیست؟

الف) آغامحمدخان - فتحعلی شاه ب) آغامحمدخان - عباس میرزا

پ) فتحعلی شاه - میرزا عیسی ت) فتحعلی شاه - عباس میرزا

۴. مفهوم قسمت های مشخص شده در عبارت زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

« مردمی که به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند، از پنجره های باز و نورگیر گریزان هستند.»

الف) زندان - آزادی ب) افکار پوسیده - افکار نو

پ) خانه های قدیمی - خانه های نو ت) آرامش - جنگ

۵. کدام گزینه در مورد عباس میرزا نادرست است؟

الف) شیفتهٔ پادشاهی بود و با شاهزادگان دیگر رقابت می کرد. ب) شاهزاده ای تدبیرگر و رعیت پرور بود.

پ) اهل رزم بود نه بزم ت) افکاری نو و اندیشه ای پویا داشت.

پاسخ سوالات درس نهم - فارسی یازدهم - آغاز گری تنها

قلمرو زبانی:

۱. قریب

۲. دیگر

۳. علامه دهخدا خدمتی شایان به زبان فارسی کرده است. (شاخص) دهخدا علامه بود. هستهٔ گروه اسمی - مسند) و مثال های دیگر

۴. این شهر کهن: بدل مرکز رماندهی خط مقدم دفاع: مسند

۵. یک: صفت شمارشی این: صفت اشاره میرزا: شاخص

۶. فرماندهان سپاه - کسب تاج - میدان کشتار

۷. التهاب: برافروختگی اهتزاز: افراشته صفیر: آواز موعد: هنگام

۸. الف) دارالسلطنه: پایتخت، محل اقامت شاه ب) درایت: آگاهی، تدبیر

پ) خصال: خوی ها، خواه نیک باشد یا بد ت) خوف: ترس

قلمرو ادبی:

۱. مجید واعظی
۲. ادبیات پایداری
۳. بوی پیشرفت: استعاره به مشامشان نرسیده بود: کنایه از ناآشنا بودن و بی اطلاعی
۴. موج ها: مشبه سد وار: ادات تشبیه
۵. الف) درست ب) نادرست پ) درست
۶. بوی پیشرفت: استعاری بار خفت: تشبیهی شکفتن صبح: استعاری
- ۷.

نمونه	آرایه ادبی
اسبی کوه پیکر	تشبیه
آفتاب داشت تیغ می کشید.	کنایه
چهره ها شکفته می شد.	استعاره
روسیه مجاز از لشکر روسیه	مجاز

۸. دربار: مجاز درباریان در تب و تاب بود: کنایه از نگران و مضطرب و بی قرار بودن گنجه نفس می کشید: تشخیص سقفی از دود و غبار: تشبیه

قلمرو فکری:

۱. میرزا عیسی قائم مقام
۲. عشق
۳. تجربه شکست ها و مشاهده جهانی ورای جهان کشور خود. آنچه که در جبهه و جنگ رویاروی کارسازتر است شجاعت است. آنچه که در جبهه و جنگ با افکار پوسیده کارسازتر است درایت است
۵. الف) با پیشرفت ناآشنا بودند. ب) مراسم آن سال ظاهری بود و جدی نبود. پ) چنبره زده بود: چیرگی و تسلط داشت.
۶. در ایران آن روز ، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر، رزم پسر! الف) فتحعلی شاه - عباس میرزا ب) پدر اهل بزم و خوش گذرانی ، پسر اهل جنگ با متجاوزان و دفاع از میهن

بانک سوالات فارسی ۲ پایه یازدهم - گروه زبان و ادبیات فارسی استان آذربایجان شرقی ۱۳۹۶-۱۳۹۷

۷. کارگاه های متعدد صنعتی ساختند. کارخانه های توپ و تفنگ راه انداختند. دانشگاه های بزرگ برپا کردند. نیروی دریایی عظیم ترتیب دادند و کشتی ها و جهانگردهایشان را به دورترین نقاط جهان فرستادند.

۸. الف) درست ب) نادرست پ) نادرست ت) درست

پاسخ سوالات چهارگزینه ای درس نهم فارسی یازدهم - آغازگری تنها

قلمرو زبانی:

۱. ب) ۲. الف) ۳. ت) ۴. پ) ۵. الف)

قلمرو ادبی:

۱. ب) ۲. ت) ۳. الف) ۴. الف) ۵. ت)

قلمرو فکری:

۱. ت) ۲. پ) ۳. ت) ۴. ب) ۵. الف)
